

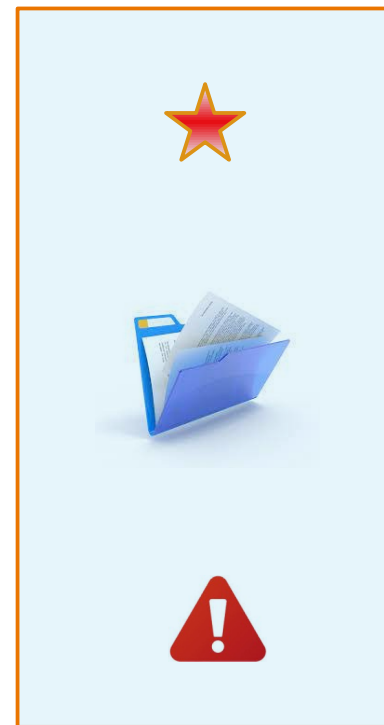
F2102007 – Actualización normativa para a atención á diversidade.

Elena Urtiaga Estévez

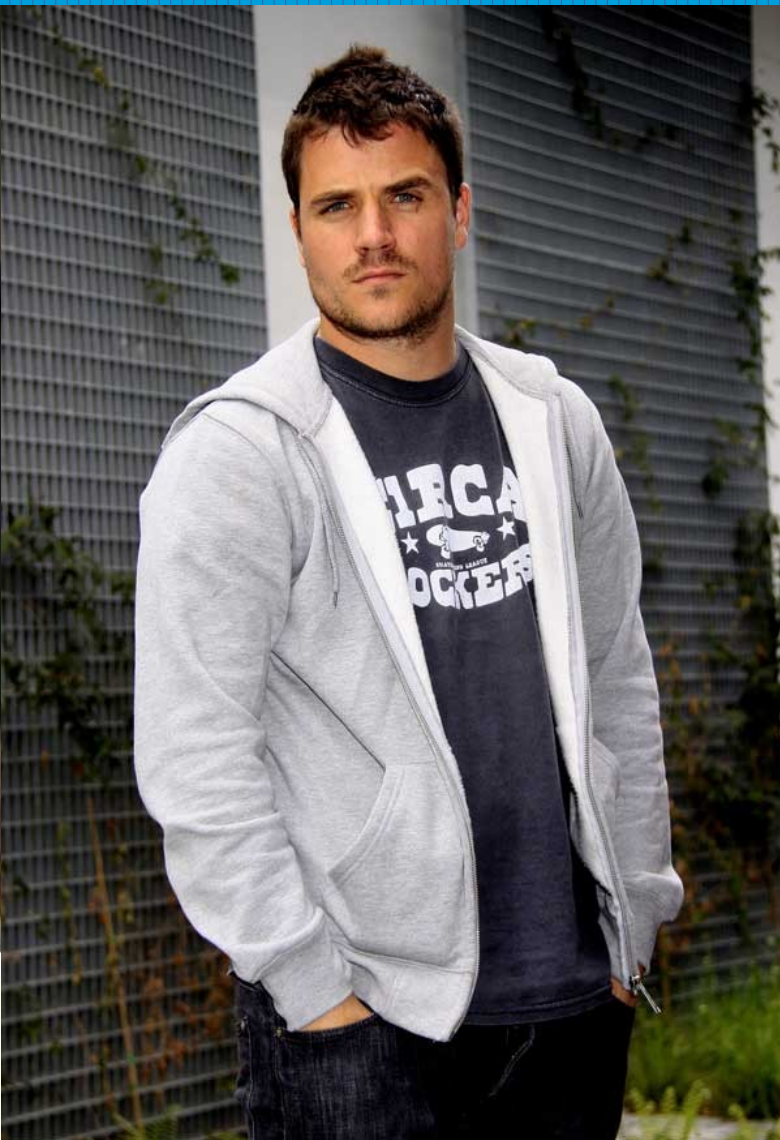
CFR Ferrol - 16 e 22 de febreiro de 2022

Primeira sesión

- Cambio de paradigma
- Principios actuación
- PXAD
- Avaliación e informe psicopedagógico
- Escolarización
- Recursos
- Medidas ordinarias

Cambio de paradigma

読みやすい
私のお母さんは私を甘
やかします

Cambio de paradigma

읽기는 쉽다

Leer es fácil

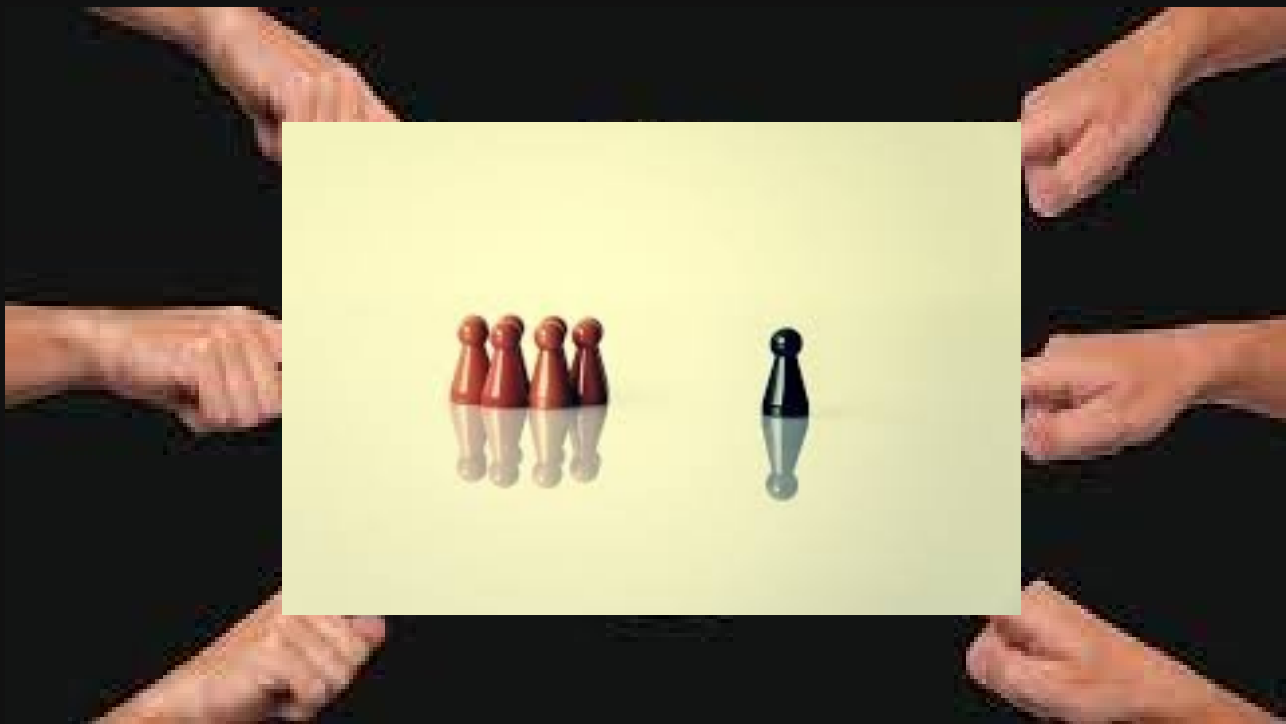
엄마는 나를 애정하

Mi mamá me mima

Cambio de paradigma

Cambio de paradigma

Primeira sesión

- **Cambio de paradigma**

- Conceptual
- Actitudinal
- Lingüístico

- Centro
- Profesorado/ Titores
- Familias / Asociaciones

Cambio de paradigma

Orde do 8 de setembro de 2021

Artigo 97. O cambio de paradigma do “non é capaz” ao “é capaz”

1. Unha verdadeira atención á diversidade lograrase cando os centros docentes, e toda a sociedade, **modifiquen vellas expresións** centradas na falta de competencia por outras centradas nas competencias de cada persoa, pois é na competencia real de cadaquén onde se asentán os novos coñecementos, as novas aprendizaxes.
2. Os departamentos de orientación deben deseñar accións que contribúan ao cambio da expresión “esta alumna ou este alumno non son capaces de” por **“esta alumna ou este alumno son capaces de”**, contribuíndo á visibilidade e á expresión en positivo do seu potencial. En consecuencia, as medidas individuais de atención á diversidade deben considerar e promover os talentos de cada alumna e de cada alumno, tanto por ser un dereito de cada persoa como polo potencial de estímulo educativo que comporta.

Cambio de paradigma

LOMLOE

“Artículo 4. O ensino básico.

3. Sen prexuízo de que ao longo do ensino básico se garanta unha educación común para todo o alumnado, adoptarase a educación inclusiva como principio fundamental, co fin de atender a diversidade das necesidades de todo o alumnado, tanto do que ten especiais dificultades de aprendizaxe como do que ten maior capacidade e motivación para aprender. Cando tal diversidade o requira, adoptaranse as medidas organizativas, metodolóxicas e curriculares pertinentes, segundo o disposto na presente lei, conforme os principios do deseño universal de aprendizaxe, garantindo en todo caso os dereitos da infancia e facilitando o acceso aos apoios que o alumnado requira.

Cambio de paradigma: DUA

Orde do 8 de setembro de 2021

Artigo 4. *Principios de actuación*

Os principios de actuación que contribúen a facer realidade os principios xerais establecidos no artigo 4 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, son os que seguen:

1. Por parte dos equipos directivos dos centros docentes:

a) A consideración da atención á diversidade en toda a estrutura organizativa e curricular do centro, asegurando o seu tratamento no proxecto educativo e nos plans, proxectos ou programas que o conforman. Igualmente, garantirase a promoción dos principios do deseño universal de aprendizaxe na atención educativa desa diversidade.

Artigo 44. *Adecuación das programacións didácticas ao alumnado e ás circunstancias do seu contorno*

1. As programacións didácticas deberán estar guiadas polo estilo pedagóxico do centro docente, articulado no seu proxecto educativo. Ese estilo pedagóxico estará definido, cando menos, pola liña metodolóxica e as culturas da inclusión, da diversidade, da coordinación, da participación, da colaboración, da tecnoloxía, da innovación, da avaliación, da recuperación e da relación co contorno e coas diferentes institucións.

2. O profesorado desenvolverá as programacións didácticas considerando o estilo pedagóxico indicado no punto anterior, o nivel de competencia curricular de cada alumna e/ou alumno e as axudas que precise, e tendo en conta os principios do deseño universal de aprendizaxe, facilitando espazos de participación para todas as alumnas e todos os alumnos.

Definición aneae

Orde do 8 de setembro de 2021

Artigo 6. Alumnado con necesidade específica de apoio educativo

De conformidade co artigo 71.2 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, enténdese por alumnado con necesidade específica de apoio educativo as alumnas e os alumnos que requiren unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentaren necesidades educativas especiais, por retraso madurativo, por trastornos do desenvolvemento da linguaxe e da comunicación, por trastornos de atención ou de aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por atopárense en situación de vulnerabilidade socioeducativa, polas súas altas capacidades intelectuais, por térense incorporado tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar.

Barreiras

Orde do 8 de setembro de 2021

- **Artigo 7. Alumnado con necesidades educativas especiais**

1. De conformidade co artigo 73 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, enténdese por alumnado que presenta necesidades educativas especiais o que afronta **barreiras** que limiten o seu acceso, a súa presenza, a súa participación ou a súa aprendizaxe, **derivadas de** discapacidade ou de trastornos graves de conduta, da comunicación e da linguaxe, por un período da súa escolarización ou ao longo de toda ela, e que require determinados apoios e atencións educativas específicas para a consecución dos obxectivos de aprendizaxe adecuados ao seu desenvolvemento.

- **Artigo 8. Alumnado en situación de vulnerabilidade socioeducativa e/ou cultural.**

2. A Consellería de Cultura, Educación e Universidade **e os propios centros docentes** asegurarán a **eliminación das barreiras** que poidan limitar o acceso, a presenza, a participación ou a aprendizaxe do alumnado en situación de vulnerabilidade socioeducativa e/ou cultural, garantindo o acceso a unha educación inclusiva, de calidade e en igualdade de condicións co resto de alumnas e alumnos.

Alumnado con necesidade específica de apoio educativo

- Artigo 6. **Alumnado con necesidade específica de apoio educativo**
- Artigo 7. **Alumnado con necesidades educativas especiais**
- Artigo 8. **Alumnado en situación de vulnerabilidade socioeducativa e/ou cultural**
- Artigo 9. **Alumnado con altas capacidades intelectuais**
  - Diferencia entre a precocidade, o talento e a superdotación.
  - Capacidade intelectual igual ou superior a 130 de cociente intelectual, un alto nivel de creatividade e persistencia nas tarefas de alta complexidade intelectual ligadas ás súas áreas de interese.
  - A acreditación da alta capacidade intelectual é competencia e responsabilidade da xefatura do departamento de orientación, coa colaboración, de ser o caso, dos equipos de orientación específicos.
- Artigo 10. **Alumnado de incorporación tardía ao sistema educativo**
  - Os centros docentes informarán e asesorarán as nais, os pais ou as persoas titoras legais sobre os dereitos, os deberes e as oportunidades que comporta a incorporación ao sistema educativo galego.

Primeira sesión

Principios de actuación:

- ✓ Coordinación
- ✓ Colaboración
- ✓ Prevención

Principios de actuación

Equipos directivos dos centros docentes:

- a) A consideración da **atención á diversidade** en toda a estrutura organizativa e curricular do centro, asegurando o seu tratamento no **proxecto educativo** e nos **plans, proxectos ou programas que o conforman**. Igualmente, garantirase a promoción dos **principios do deseño universal de aprendizaxe** na atención educativa desa diversidade.
- b) A distribución e a organización equitativa dos **recursos**, adaptando a **estrutura organizativa** do centro docente aos principios de flexibilidade e de atención ás necesidades individuais do alumnado.
- c) A **información** precisa a toda a comunidade educativa, dos proxectos, os plans, os programas, as medidas, os recursos e os servizos con que conte o centro docente.
- d) A **promoción** da convivencia, a **coordinación**, a participación e o **traballo en equipo**, así como da formación e a innovación do profesorado en estratexias de atención á diversidade e na mellora continua da calidade educativa, do éxito escolar do alumnado e do seu desenvolvemento profesional.
- e) A realización do **seguimento e da avaliación dos proxectos, plans e programas**, así como, de ser o caso, das propostas de mellora quecorresponda.

Principios de actuación

Artigo 5. A calidade como principio

1. Os centros docentes prestarán especial atención á calidade dos procesos. Para tal fin, **incluirán indicadores** que fagan posible o seguimento, a avaliación e, de ser o caso, a mellora dos servizos educativos que prestan, e utilizarán os recursos tecnolóxicos nas súas actuacións.

2. Para dar cumprimento ao establecido no punto anterior, **as direccións** dos centros docentes, **a través das xefaturas de estudos**, promoverán o deseño e o **uso de protocolos ou estratexias** que aseguen a coordinación e a continuidade dos diferentes procesos.

Principios de actuación

Profesorado tutor:

- a) A **organización da avaliación inicial** do alumnado e a **participación nas propostas que realice a xefatura do departamento de orientación** en relación ás medidas e aos recursos necesarios para atender á diversidade do alumnado da súa tutoría.
- b) A **coordinación** dos procesos de ensino e de aprendizaxe do alumnado da súa tutoría e a promoción da súa participación nas actividades da aula e do centro docente.
- c) O **intercambio**, tanto co resto do equipo docente como coas nais, cos pais ou coas persoas titoras legais, de toda a **información** que afecte os procesos de ensino e de aprendizaxe.
- d) A **solicitud de intervención da xefatura do departamento de orientación**, no caso de alumnado no que se detecten dificultades de aprendizaxe ou situacións que requiran unha valoración especializada, **colaborando** no proceso de avaliación psicopedagóxica e na aplicación das medidas que se propoñan e dos informes que se requiran.

Profesorado de área, materia, ámbito ou módulo:

- a) A **colaboración co profesorado tutor e coa xefatura do departamento de orientación** na planificación e no desenvolvemento de actuacións destinadas ao axuste dos procesos de ensino e de aprendizaxe.
- b) A **utilización de estratexias metodolóxicas** promotoras da inclusión, da solidariedade, do traballo en equipo, do respecto á diferenza e da convivencia de todo o alumnado, informando o profesorado tutor sobre o desenvolvemento persoal, social e educativo do alumnado que atende.
- c) A **consideración dos principios do deseño universal de aprendizaxe** na atención educativa.
- d) A participación nas estratexias de **coordinación entre o equipo docente**, baixo a dirección do profesorado tutor.

Principios de actuación

Servizos de orientación educativa e profesional:

- a) O **asesoramento** a toda a comunidade educativa sobre as medidas de atención á diversidade, en xeral, e sobre as destinadas ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo, en particular
- b) A **atención das demandas de intervención**, mantendo o rigor e a discrecionalidade debidos.
- c) A **información** a todas as persoas afectadas dos resultados das súas intervencións, así como das accións que, de ser o caso, figuren no informe psicopedagóxico.
- d) A **promoción da participación das familias** no proceso da avaliación psicopedagóxica.
- e) A **coordinación coas persoas profesionais** que participen na atención ao alumnado.

Coordinación: Centro

Artigo 90. A coordinación entre centros docentes

1. A coordinación entre os centros docentes considérase un mecanismo de inclusión do alumnado, polo seu valor no coñecemento e no axuste inicial á realidade de cada alumna e de cada alumno. En consecuencia, os centros docentes deben deseñar actuacións destinadas a facilitar e/ou a obter ese coñecemento inicial.
2. Ademais do disposto no artigo 40 desta orde, cando unha alumna ou un alumno se trasladen dun centro docente a outro, o centro de procedencia debe facilitar ao de destino a **información relevante** sobre o proceso educativo da alumna ou do alumno, sobre a **metodoloxía** seguida e sobre as **medidas de atención á diversidade coas que contou**. Esa información trasladarase, de ser o caso, segundo o disposto na normativa que regula a avaliación e/ou os procesos de admisión do alumnado. Nos demais casos, a información que se traslade respectará o disposto nas normas que regulan a protección de datos de carácter persoal, en especial o disposto na **Lei orgánica 3/2018, do 5 de decembro, de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais**, e trasladarase do centro de orixe ao de destino a través da nai, do pai ou das persoas titoras legais.
3. O centro de destino do alumnado tratará a información recibida do centro de procedencia coa debida confidencialidade e con respecto á protección de datos de carácter persoal.

Centro

Artigo 40. Coordinación na transición entre etapas, ensinanzas e/ou centros docentes

Para garantir unha transición harmónica entre etapas, ensinanzas e/ou centros docentes, **deberanse planificar e desenvolver** as seguintes actuacións:

a) Por parte do centro docente de procedencia do alumnado:

1º: O profesorado **titor**, co asesoramento da xefatura do departamento de orientación ofrecerá información sobre os aspectos xerais:

da nova etapa

das ensinanzas

do centro docente

2º: **Trasladar aos centros de destino** a información que prescribe a normativa que regula a avaliación nas distintas ensinanzas, e información cualitativa:

as necesidades específicas de apoio educativo   as medidas educativas que se lle prestaron   os recursos que necesitou.

3º: Os centros docentes establecerán, nas súas **normas de organización, funcionamento e convivencia**, a información cualitativa que debe trasladarse, as persoas responsables de elaborala e a forma de lle dar traslado ao centro docente de destino no que o alumnado vaia continuar a súa formación.

Centro

Artigo 40. Coordinación na transición entre etapas, ensinanzas e/ou centros docentes

b) Por parte do centros docentes de destino do alumnado:

1º: Realizar **sesións informativas previas aos procesos de admisión** do alumnado, tanto para este como para as súas nais, os seus pais ou as persoas titoras legais. Esta información deberá facilitala o equipo directivo, co asesoramento, de ser o caso, da xefatura do departamento de orientación.

2º: Planificar **sesións de acollemento**.

3º: Os centros docentes establecerán, nas súas **normas de organización, funcionamento e convivencia**, a planificación das sesións informativas e de acollemento.

Centro

Artigo 90. A coordinación entre centros docentes

4. Os **departamentos de orientación** dos centros docentes deberán asesorar sobre os procesos de coordinación entre centros, especialmente entre os centros adscritos e os de adscripción, para os efectos de escolarización. No Plan xeral de atención á diversidade deberán concretar os mecanismos de coordinación, así como a información que deba trasladarse dun centro ao outro.

Coordinación: Profesorado

Artigo 89. A coordinación entre profesorado

1. A coordinación das actividades docentes figura entre as numerosas funcións do profesorado. En consecuencia, os **centros docentes deben articular a coordinación** do seu profesorado, nun ámbito tanto vertical, a través dos **equipos de ciclo e/ou departamentos** didácticos, como horizontal, a través dos **equipos de nivel e dos equipos docentes**.

(Rexistro de actuacións)

2. A liña metodolóxica do profesorado debe considerar a realidade do alumnado, as súas necesidades, de xeito **que sexan os equipos docentes os que se adapten ás circunstancias de cada alumna e de cada alumno**. A xefatura de estudos dos centros docentes promoverá a coordinación do profesorado, dentro do respecto aos seus dereitos individuais.

Coordinación: Familias

Artigo 83. A familia como recurso

- **Deberán colaborar** na promoción da súa autonomía, do seu esforzo, da súa autoestima, do seu autoconcepto, da súa participación social, da súa vida en convivencia democrática e de todo o que contribúa ao seu desenvolvemento harmónico. Igualmente, colaborarán nos procesos da avaliación inicial e da avaliación psicopedagóxica, cando sexan requiridas.
- 2. Os centros docentes **deseñarán e desenvolverán iniciativas ou programas escola-familia** que faciliten formación e o asesoramento ás nais, aos pais ou ás persoas titoras legais do alumnado no que atinxe ao seu labor educativo e á súa colaboración e participación na vida dos propios centros.

Familias

Artigo 87. A participación e a colaboración das familias

- 1. Corresponde a cada centro docente promover a participación das familias na vida do propio centro. **NOF**

Familias e ANPAs

- 2. É un **deber** das nais, dos pais ou das persoas titoras legais **compartir** o esforzo educativo, colaborando co centro docente, en xeral, e co profesorado, en particular, en todo o que teña que ver coa educación das súas fillas e dos seus fillos. Mellora da:

autonomía	esforzo
autoestima	convivencia

- Igualmente, **colaborarán** nos procesos da **avaliación inicial** do alumnado e, de ser o caso, das **avaliacións psicopedagógicas**, nos termos que establezan, respectivamente, os equipos docentes e a xefatura do departamento de orientación

Familias

Artigo 87. A familia como recurso

3. Considérase a **función titorial** do profesorado como o aspecto con maior potencial para a integración das familias na práctica educativa. En consecuencia, os centros docentes deben **promover as medidas** que corresponda para que as nais, os pais ou as persoas titoras legais **reciban información e asesoramento** sobre o seu labor educativo, sobre a comunicación co profesorado e sobre a súa participación na vida do centro. Na **programación xeral anual** deberán concretarse as iniciativas destinadas a esas finalidades.

PXAD

Artigos 71 a 76. Plan xeral de atención á diversidade - PXAD

- Forma parte do PE do centro
- Seguimento da concreción anual do Plan xeral de atención á diversidade: trimestral, por parte do DO.
- Os **informes de seguimento** daranse a coñecer ao claustro do profesorado e entregaranse á dirección do centro docente para a súa incorporación ao seguimento que se realice da programación xeral anual.
- A supervisión dos procesos de elaboración, desenvolvemento e avaliación do Plan xeral de atención á diversidade e da súa concreción anual corresponde aos Servizos Territoriais de Inspección Educativa. Igualmente, corresponde a eses servizos o **asesoramento** que necesiten os centros docentes para eses procesos.

PXAD

Debe conter:

- Medidas e /ou programas para facer realidade a equidade en contextos metodolóxicos inclusivos
- Optimización na distribución e/ou organización dos recursos
- Mecanismos coordinación
- Protocolos actuación
- **Seguimento e avaliación** de todos os plans, proxectos e/ou programas.

Prevención

**DETECCIÓN
E
INTERVENCIÓN
TEMPERÁ**

**AVALIACIÓN
INICIAL**

Prevención/ detección temprá

- Accións e medidas preventivas: Protocolos de detección temprá.
- Colaboración na detección e intervención:

Titor/a

Equipo docente

Servizos de orientación

Equipo directivo

Familia

Servizos sanitarios

Persoas e Institucións con esas actuacións entre as súas funcións

Prevención/ detección temprá

Artigo 11. Actuacións preventivas e de detección temprá

- 4. Os departamentos de orientación dos centros docentes establecerán procedementos e elaborarán protocolos e medidas para a detección temprá das necesidades educativas do alumnado.
- XDO informará á comunidade educativa.
- A Consellería de Cultura, Educación e Universidade promoverá o desenvolvemento de accións interdisciplinarias e interinstitucionais, mediante o establecemento dos **acordos** ou **convenios** que proceda

Prevención: Avaliação inicial

Artigo 12.

- Avaliação inicial de todo o alumnado que se incorpore ás ensinanzas do segundo ciclo de educación infantil e a cada etapa do ensino obrigatorio.
- Realizada polo equipo docente baixo a coordinación do profesorado titor, recollerá información achegada pola nai, polo pai ou polas persoas titoras legais do alumnado e incluírá, de ser o caso, información procedente do curso ou da etapa anterior.
- No caso de que a normativa que regula a avaliación das ensinanzas do segundo ciclo de educación infantil e das etapas de ensino obrigatorio prevexa a realización da avaliación inicial neses mesmos momentos, entenderanse equivalentes esa e a que se establece neste mesmo punto.
- Asesoramento do DO.
- Informa titor co XDO sobre o procedemento de avaliación inicial.

Intervención temprá

Artigo 7.2:

O sistema educativo disporá dos **recursos necesarios** para a **detección precoz** das alumnas e dos alumnos con **necesidades educativas especiais**, temporais ou permanentes, e para que poidan acadar os obxectivos establecidos con carácter xeral para todo o alumnado. Para tal efecto, as Administracións educativas dotarán este alumnado do apoio preciso desde o momento da súa escolarización ou da detección da súa necesidade.

Avaliación Psicopedagóxica

- A **finalidade** identificación e a acreditación do desenvolvemento persoal e social, das competencias adquiridas e das necesidades educativas
- para poder fundamentar e concretar as propostas e as decisións sobre a **resposta educativa** que cumpra adoptar en relación a aspectos como a **modalidade de escolarización** máis axeitada, a determinación dos **recursos e dos apoios específicos** necesarios, a proposta de **medidas de atención á diversidade**, a **orientación educativa e profesional**
- Contribuirá a fundamentar a resposta específica ás necesidades educativas de determinadas alumnas ou determinados alumnos e a **orientar o centro docente** na mellora das condicións que permitan responder á diversidade de aptitudes, intereses, expectativas e necesidades de todo o alumnado.

Avaliación Psicopedagóxica

- **Cando:**

- Existencia de discapacidade, trastorno ou circunstancia que afecte o seu desenvolvemento xeral, así como a súa aprendizaxe; ou por indicios de AACC
- Complementar os resultados da avaliación inicial
- Incluír algunha medida extraordinaria de atención á diversidade que require esa avaliación.
- Dotar recursos educativos complementarios ou apoios especializados de difícil xeneralización.
- Elaborar ou modificar o ditame de escolarización.
- Demanda da Administración educativa.

- **Solicitud:**

- Titor/a
- Director/a – alumnado en proceso de admisión
- Administración educativa*
- XDO*
- Familia*

*Debe constar na solicitud e no informe as circunstancias que o motivan.

Avaliación Psicopedagóxica

Protocolos de demanda:

- **XDO** Responsable de elaborar os protocolos
- Forman parte do PXAD
- Deben darse a coñecer á comunidade educativa.
- Na demanda de avaliación debe acreditarse a información á familia.

Avaliación Psicopedagóxica

- **Información:** As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado deberán ser informadas da realización da avaliación psicopedagóxica, así como da súa finalidade, dos resultados e das posibles orientacións ou propostas de actuación. **Destas informacións quedará constancia escrita.**
- O artigo 17 concreta os aspectos que debe incluír e ferramentas a empregar.
- XDO debe concluír se o alumno presenta neae e especificar de que tipo.
- O **equipo docente** debe achegar información á XDO:

- competencia adquirida respecto do currículo de referencia
- a colaboración da familia
- a interacción coas compañeiras e cos compañeiros
- a actitude ante as propostas de aprendizaxe
- o compromiso coas tarefas encomendadas
- as medidas de atención á diversidade adoptadas

Informe Psicopedagógico

Documento no que se recollen os resultados e as conclusións da avaliación psicopedagóxica.

- Deberá constar, do xeito máis completo posible:
  - a situación evolutiva e educativa da alumna ou do alumno
  - a concreción e a valoración do tipo de necesidade específica de apoio educativo que presenta
  - as orientacións e as propostas organizativas e curriculares
  - as axudas e os recursos necesarios
  - o procedemento para a revisión e a actualización do informe
  - cantas outras orientacións se consideren oportunas.

Informe Psicopedagógico

- Elaboración do informe psicopedagógico: á **xefatura do departamento de orientación** do centro docente no que estean matriculados o alumno ou a alumna obxecto da avaliación psicopedagóxica, ou, de ser o caso, a do centro para o que solicita praza.
- No apartado 21 figura o contido por apartados.
- Cando o informe psicopedagógico forme parte dun ditame de escolarización deberá incluír a **proposta de escolarización** que se considere máis adecuada, en función das necesidades educativas que presenten a alumna ou o alumno, e dos **recursos** que necesite
- Nos casos en que a xefatura do departamento de orientación considere conveniente unha **adaptación do currículo** ou unha **flexibilización** da duración do período de escolarización dunha alumna ou dun alumno debe manifestalo no correspondente informe psicopedagógico, sen que iso teña carácter vinculante para a adopción desa medida.

Informe Psicopedagógico

- XDO informará dos resultados da avaliación e da proposta educativa que se derive a:

- Titor/a
- Alumna/o
- Familia

- No caso de que as nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado demanden **copia do informe psicopedagógico** deberán solicitalo por escrito á dirección do centro docente. O centro docente facilitaralles copia do informe solicitado; esa entrega consignarase no rexistro oficial de saída do centro e deixarse constancia escrita da recepción por parte da persoa solicitante, no expediente da alumna ou do alumno.
- Os informes psicopedagógicos teñen carácter **confidencial**, polo que levarán esa indicación en todas as páxinas. O orixinal ou unha copia auténtica archivaranse no expediente escolar da alumna ou do alumno.
- As persoas que, por razón do seu cargo ou función, teñan coñecemento do contido do informe psicopedagógico están obrigadas a gardar o correspondente **sixilo**, conforme o establecido no punto ñ) do artigo 74 da Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia, así como no disposto no artigo 5 da Lei Orgánica 3/2018, do 5 de decembro, de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais.

Primeira sesión

Escolarización

- **Centros docentes ordinarios.**
- **Centros docentes ordinarios de escolarización preferente.**
- **Unidades de educación especial en centros ordinarios.**
- **Centro de educación especial.**
- **Combinada entre un centro docente ordinario e unha unidade de educación especial ou un centro de educación especial.**

Escolarización

- **Centros docentes ordinarios.**

- Reserva de 3 prazas no 1º curso de cada etapa do ensino obrigatorio.
- Medidas ordinarias e extraordinarias de AD e recursos materiais e profesionais.

- **Centros docentes ordinarios de escolarización preferente.**

- Habilitación pola Dirección Xeral de Centros e Recursos Humanos. Na resolución constarán as necesidades educativas especiais para as que se habilita.
- Se habilitan para atender alumnado con necesidades educativas especiais que, polas súas singulares características, precise recursos humanos ou materiais específicos e de difícil xeneralización na totalidade dos centros docentes ordinarios sostidos con fondos públicos.
- Alumnado nee escolarízase por resolución da Xefatura Territorial (como nos centros de EE)

Escolarización

- **Unidades de educación especial en centros ordinarios.**

- Atenden, exclusivamente, alumnado con necesidades educativas especiais.
- Procedemento escolarización igual que en centro de EE.
- Pode escolarizarse nunha unidade de educación especial a tempo completo ou de forma combinada entre esa unidade e a súa aula ordinaria.
- Máximo **5** alumnos/as con presenza simultánea (de calquera ensinanza que se imparta no centro educativo). Incremento autorización XT.
- Poden permanecer ata os 15 anos en EP e ata os 21 en ESO.
- A creación ou a autorización por resolución da Dirección Xeral de Centros e Recursos Humanos.

Escolarización

- **Centros de educación especial.**

- Atenden, exclusivamente, alumnado con necesidades educativas especiais.
- Autoriza a escolarización a xefatura territorial.
- Poden permanecer ata os 21 anos de idade.

- **Combinada *entre un centro docente ordinario e unha unidade de educación especial ou un centro de educación especial.***

- Artigo 31.2. A distribución dos tempos dunha escolarización combinada determinarase na resolución que autoriza esa modalidade de escolarización, segundo se dispón no artigo 32 desta orde.
- A proposta de cambios na distribución horaria ou de tempos en cada un dos centros docentes non requirirá a elaboración dun novo ditame de escolarización. A xefatura do departamento de orientación do centro docente ao que pertencen a alumna ou o alumno, para os efectos académicos e administrativos, elaborará un informe no que, logo dun acordo dos centros docentes implicados, se recollerá a xustificación do cambio proposto así como a opinión escrita das nais, dos pais ou das persoas titoras legais do alumnado sobre esa proposta
- A avaliación corresponderalle ao profesorado do centro docente ao que, desde o punto de vista académico e administrativo, pertencen a alumna ou o alumno, tendo en consideración a información facilitada polo equipo docente da unidade coa que combina a súa escolarización

Ditame de escolarización

- **Que?** Informe persoal dunha alumna ou dun alumno con necesidade específica de apoio educativo, elaborado polos servizos de orientación e no que se recollen, cando menos, as conclusións da avaliación psicopedagóxica, as orientacións sobre a proposta curricular, a previsión dos recursos e apoios persoais e materiais necesarios, a proposta de escolarización e a opinión das nais, dos pais ou das persoas titoras legais respecto desa proposta.

O artigo 36 establece os aspectos e procedemento.

- **Quen?** A elabora o servizo de orientación
- **Cando?** Realizárase, no caso de que se consideren necesarios recursos extraordinarios de atención educativa ou ben unha modalidade de escolarización distinta da ordinaria

Artigo 85. Organización das ensinanzas nos centros de educación especial

- **EBO**

Duración mínima de 10 anos

Ratio: **5** alumnos en cada unidade.

Referente o currículo da enseñanza no que estean matriculados

AC : establece os referentes da avaliación*

* Sen que isto poida impedirilles a promoción ou a titulación

O titor+ XDO: **consello orientador** ao finalizar a escolarización

- **FP Adaptada**

Destinatarios: alumnado con necesidades que non poidan ser atendidas en oferta ordinaria.

Finalidade: adquisición de competencias profesionais e habilidades para a vida
Incluirán módulos asociados a unidades de competencia incluídos nalgún título de FPB.

- **TVA**

Artigo 85. Organización das ensinanzas nos centros de educación especial

Transición á Vida Adulta

- A partir dos 16 anos de idade feitos no ano natural no que comeza o curso escolar.
- Orientados ao desenvolvemento e a promoción da autonomía, e a inclusión social e laboral.
- Ámbitos: 1º: De autonomía persoal na vida diaria.
2º: De inclusión social e comunitaria.
3º: De orientación e formación laboral.
4º: De formación orientada ao desempeño profesional.
- **Certificación** da superación do programa.
- A Consellería poderá asinar acordos de colaboración para o desenvolvemento destas ensinanzas.

Escolarización en CEE trastornos de conduta

- **Comisións de Escolarización** para o alumnado con trastornos graves de conduta, que requiren dunha escolarización específica en centros de educación especial:

Novas propostas de escolarización para o **CEE O Pedroso** de Santiago de Compostela e do **CEE de Panxón** de Nigrán .

- Documentación:

- a) Informe de conformidade do servizo de inspección do centro onde está escolarizado o alumno ou alumna
- b) Informe Psicopedagóxico do Departamento de Orientación do centro
- c) Ditame de escolarización do Departamento de Orientación do centro de ensinanza do alumno ou da alumna ou, de ser o caso, do Equipo de Orientación Específico
- d) Calquera outra relacionada coa proposta

Primeira sesión

Recursos

- Materiais
- Profesionais

Recursos materiais

Artigo 78. Recursos materiais

1. Os centros docentes contarán co **equipamento material** necesario para atender as necesidades educativas da totalidade do alumnado que escolarizan. Entre ese equipamento considérase a **accesibilidade ás súas instalacións** e/ou dependencias.
2. A Consellería de Cultura, Educación e Universidade dotará dos **servizos materiais complementarios adaptados o alumnado con necesidade específica de apoio educativo** que os precise. Esa necesidade deberá acreditarse nos informes e/ou ditames correspondentes, nos termos e polos procedementos dispostos nesta orde.
- 3. Os centros docentes supervisarán o uso que o alumnado fai dos servizos materiais complementarios adaptados aos que se refire o punto anterior. Os recursos que o alumnado xa non empregue, segundo se dispón no artigo 84 de esta orde, trasladaranse aos centros de educación especial da área de influencia do centro ordinario, e pasarán a formar parte do seu banco de recursos.

Recursos: Centros de EE

Artigo 84. Os centros de educación especial como centros de referencia e apoio

- Os que determine a Consellería
- Establece as funcións:
  - a) **Repositorio de material** bibliográfico e tecnolóxico especializado, así como de equipamento específico para determinadas discapacidades.
  - b) **Asesorar os centros docentes ordinarios** nas respostas educativas inclusivas para o alumnado con necesidades educativas especiais. Este asesoramento estenderase **ás nais, aos pais ou ás persoas titoras** legais dese alumnado.
  - c) **Colaborar cos centros docentes ordinarios na utilización de recursos tecnolóxicos**, especialmente no que ten que ver cos sistemas aumentativos e/ou alternativos de comunicación.
  - d) Coordinarse co equipo de orientación específico correspondente, tanto na **difusión do material específico** co que contan como no xeito de **pólo ao dispor do alumnado** con necesidades educativas especiais dos **centros docentes ordinarios**.

Recursos: Centros de EE

- Constituirase un **equipo de recursos**: unha persoa do equipo directivo, XDO e o profesorado que determine a dirección do centro.
- Funcións do equipo de recursos:
  - Elaborar os protocolos necesarios para desenvolver as funcións do centro de recursos.
  - Difundir os protocolos entre os centros docentes e os equipos de orientación específicos.
  - Inventariar e realizar o seguimento de todo o material que conforma o seu repositorio.
- Elaborar unha memoria coas accións desenvolvidas como centro de recursos.

Recursos: Centros de EE

Procedemento para o **acceso ou o uso do material específico** dos centros de educación especial que funcionen como centros de referencia e apoio, por parte de alumnado con necesidades educativas especiais dos **centros docentes ordinarios**:

- a) **Solicitud** do material necesario por parte da dirección do centro docente ordinario ao Servizo Territorial de Inspección Educativa, xunto cun informe xustificativo realizado pola xefatura do departamento de orientación.
- b) **Valoración do solicitado** por parte do equipo de orientación específico, por petición da persoa inspectora coordinadora do equipo.
- c) **Resolución do Servizo Territorial de Inspección Educativa** sobre o solicitado, e traslado desa resolución ao centro solicitante e ao centro de educación especial.

Cando o alumno xa non o precise, o material devolverase ao centro de EE. Manterán o recurso mentres permanezan no sistema educativo.

Recursos profesionales

- **Auxiliar técnico educativo – ATE (Coidadores)**
- **Intérpretes de lingua de signos - ILS**
- **Guías intérpretes xordocegueira**
- **Mestres PT / AL**
- **Todas as persoas profesionais específicas que integran os centros de educación especial (art.79)**

ATE - coidadores

Artigo 80. O persoal auxiliar coidador como recurso.

- 1. Atenderá **alumnado con necesidades educativas especiais** escolarizado no segundo ciclo de educación infantil, en educación primaria, en educación secundaria obrigatoria e, **excepcionalmente, en educación secundaria postobrigatoria**.
- ★ 2. **Funcións.** (desprazamento, aseo, alimentación, activ complementarias e extraescolares)
  - d) Contribuír ao seu coidado durante todo o período lectivo, mesmo **dentro da aula** cando resulte necesario
  - f) De ser o caso, atender o alumnado durante o servizo de **comedor**, así como **no tempo inmediatamente anterior e posterior a ese servizo**.
  - i) Participar, logo da debida convocatoria, nas **reunións** nas que se aborden temas relacionados co alumnado que atende, colaborando nas liñas de coordinación establecidas polos equipos docentes que corresponda e polo departamento de orientación.
  - j) Calquera outra de análogo contido ou que teña relación coas funcións anteriores.
- ★ 4. A **ratio máxima** de persoal auxiliar coidador e alumnado con necesidades educativas especiais **non excederá de 1/6**, tendo en conta as necesidades de atención do alumnado.

Intérpretes de Lingua de Signos / Guías intérpretes de persoas con xordocegueira

Artigo 81. Intérpretes de lingua de signos e guías-intérpretes de persoas con xordocegueira nos centros docentes

- 1. Atenderá alumnado con **necesidades educativas especiais** asociadas a discapacidade auditiva e/ou xordocegueira, en grao severo ou profundo, e escolarizado no segundo ciclo de educación infantil, en educación primaria, en educación secundaria obrigatoria, en educación secundaria postobrigatoria e nas ensinanzas de persoas adultas.

- 2. **Funcións.** (acceso currículo, formación a outros profesionais, colaboración familias/asociacións)

b) Colaborar cos equipos docentes e con outras persoas profesionais que interveñan no proceso educativo do alumnado con discapacidade auditiva e/ou xordocegueira, favorecendo a súa inclusión e a **eliminación de barreiras á comunicación**, tanto mediante a utilización da lingua de signos como colaborando no uso doutros sistemas aumentativos e/ou alternativos de comunicación.

- 3. As persoas intérpretes de lingua de signos e guías-intérpretes de persoas con xordocegueira elaborarán un plan de intervención, segundo as liñas establecidas no Plan xeral de atención á diversidade, así como unha memoria anual, que se incluírá na memoria anual do devandito plan.

ATE / ILS

Artigo 82. Solicitude e continuidade do persoal auxiliar coidador e do persoal intérprete da lingua de signos.

Solicitude inicial

Primeira quincena do mes de maio
Ditame escolarización (DO)
Resolución da Xefatura Territorial
➡ Informe- EOE + Informe IE

Continuidade

Cada curso - Mes de maio
Solicitude de continuidade - informe DO

- 5. O persoal auxiliar coidador e o persoal intérprete da lingua de signos **é un recurso ao dispor do centro docente, non un recurso unipersoal**. En consecuencia, este persoal poderá prestar atención a varios alumnos e alumnas, en función do seu horario laboral e das necesidades que presente cadaquén. En todo caso, a atención que se preste ao alumnado que atenda estará en función do que figure nos ditames de escolarización emitidos polos servizos de orientación.

Medidas extraordinarias: profesionales PT / AL

Artigo 57. Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e/ ou en Audición e Linguaxe

- ★ • Recurso **dirixido especialmente** á atención educativa do **alumnado** con necesidades educativas especiais (**nee**), sen prexuízo de que, **excepcionalmente**, atenda outro alumnado con necesidade específica de apoio educativo.
- Funcións.
- ★ A súa atención docente directa **en ningún caso substituirá** a do profesorado titor nin a do profesorado que imparta as áreas ou materias nas que o alumnado reciba o apoio.

Medidas extraordinarias: profesionales PT / AL

Artigo 57. Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e/ ou en Audición e Linguaxe

- Atención docente directa, con carácter xeral, dentro da aula ordinaria do alumnado ao que apoia.
- Fóra da aula:
  - Con carácter excepcional
  - Constar no informe psicopedagóxico.
  - En ningún caso suporá a totalidade do horario lectivo semanal dunha área ou materia, agás que o alumno estea escolarizado nunha modalidade diferente á ordinaria.
  - Grupo máximo de 5 alumnos de forma simultánea.

Medidas extraordinarias: profesionales PT / AL

Elaboración de:

- Programas de intervención co alumnado:
  - directrices do PXAD
  - en colaboración co profesorado de área ou materia
  - asesorados por XDO.
- Informes de apoio fin de curso de cada alumno/a.
- Memoria fin de curso

A orde establece os aspectos que deben incluír.

Rendibilizar recursos

- Que pasa cando hai unha modificación da modalidade de escolarización dun alumno/a pasando a combinada ou a completa en CEE?
  - Coordinación interdepartamentos.
  - Coordinación titores.
  - Recursos complementarios
  - Rendabilizar recursos no centro orixe
    - Cando non está no centro o persoal asignado está libre?

Primeira sesión

- **Medidas ordinarias**

Medidas ordinarias

Artigo 41. Concepto de medidas de atención á diversidade

De conformidade co artigo 7 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, son medidas de atención á diversidade as **actuacións, estratexias e/ou programas** destinados a proporcionar unha **resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado**. Estas medidas clasifícanse en ordinarias e extraordinarias e estarán recollidas no Plan xeral de atención á diversidade e nas concrecións anuais de dito plan.

Medidas ordinarias

Artigo 42. Concepto

De conformidade co artigo 8 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, considéranse medidas ordinarias de atención á diversidade todas as que **faciliten a adecuación do currículo prescriptivo**, sen alteración significativa dos seus obxectivos, dos contidos nin dos criterios de avaliación, ao contexto sociocultural dos centros docentes e ás características do alumnado.

Medidas ordinarias

Artigo 43. Adecuación da estrutura organizativa do centro, e da organización e a xestión da aula ás características do alumnado

1. Os centros docentes **deberán establecer criterios** para:

- a) A elaboración dos horarios do alumnado.
- b) A asignación de titorías.
- c) O agrupamento do alumnado.
- d) A distribución das aulas, das unidades e/ou dos espazos.

2. Nas aulas:

participación	acceso aos recursos
flexibilidade nos agrupamentos	aprendizaxe compartida

Medidas ordinarias

Artigo 44. Adecuación das programacións didácticas ao alumnado e ás circunstancias do seu contorno

1. As programacións didácticas deberán estar guiadas polo **estilo pedagógico do centro docente**

Medidas ordinarias

Artigo 44. Adecuación das programacións didácticas ao alumnado e ás circunstancias do seu contorno

2. O profesorado desenvolverá as **programacións didácticas** considerando o **estilo pedagógico** indicado no punto anterior, **o nivel de competencia curricular de cada alumna e/ou alumno** e as **axudas que precise**, e tendo en conta os **principios do deseño universal de aprendizaxe**, facilitando **espazos de participación** para todas as alumnas e todos os alumnos.

Medidas ordinarias

Artigo 45. Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión

- 1. As **liñas metodolóxicas definidas no proxecto educativo**, que guiarán a elaboración das programacións didácticas, deben ser o garante da inclusión e dos axustes necesarios á realidade de cada alumna e alumno.
- 2. Na **planificación docente**, no marco dos principios do deseño universal de aprendizaxe, poderán utilizarse distintas **estratexias de traballo colaborativo**, tales como os **grupos heteroxéneos, a aprendizaxe por proxectos, a aprendizaxe-servizo e a tutoría entre iguais**, entre outras. En todo caso, o profesorado empregará as alternativas metodolóxicas que mellor se adapten á construción que cada alumna e cada alumno deben facer da súa propia aprendizaxe, segundo as áreas, as materias, os ámbitos e/ou os módulos, os espazos e os tempos.

Medidas ordinarias

Artigo 46. Adaptación dos tempos, dos instrumentos e dos procedementos de avaliación

1. O profesorado adaptará os tempos, os instrumentos e os procedementos de avaliación da área, da materia, do ámbito ou do módulo que imparta ás circunstancias do seu alumnado. Esta adaptación terá unha consideración especial no caso do alumnado con necesidade específica de apoio educativo

3. Prestarase atención ás propostas que, en relación á avaliación, figuran nos plans, nos proxectos, nos programas, nas guías e nos protocolos elaborados pola Consellería de Cultura, Educación e Universidade.

Medidas ordinarias

Artigo 46. Adaptación dos tempos, dos instrumentos e dos procedementos de avaliación

2. Na adaptación dos tempos, dos instrumentos e dos procedementos de avaliación poderanse considerar:

- a forma de comunicación que o alumnado necesite
- a secuenciación das tarefas
- a verificación da comprensión das tarefas
- dispoñibilidade dos recursos tecnolóxicos
- concesión do tempo necesario
- informará cada alumna e alumno sobre o seu desempeño nas tarefas de avaliación

Medidas avaliación- protocolos

TEA

- **Formas e instrumentos diferentes** que teñan en conta as súas dificultades de xeneralización das aprendizaxes, a súa baixa tolerancia á frustración, o desfase que pode darse en certas áreas, as súas dificultades na comprensión e a expresión oral e escrita.
- Tarefas ou exames curtos e concretos
- Preguntas pechadas, de completar ou de resposta curta. Separadas unhas doutras.
- Permitir máis tempo, incluso máis dunha sesión
- Exames orais ou cun ordenador
- Repasar a lectura dos enunciados
- Acompañar de apoios visuais
- Control da impulsividade: insistir en que lean ben as preguntas
- **Recordarlle que pode saltar unha pregunta se non a sabe**

TDAH

- **Formas e instrumentos diferentes**
- Tarefas ou exames curtos e concretos
- Preguntas pechadas, de completar ou de resposta curta. Separadas unhas doutras.
- Salientar as partes máis importantes de cada cuestión e diferenciando as tarefas.
- Complementar os exames escritos de forma oral
- Permitir máis tempo, incluso máis dunha sesión
- Exames orais, escritos ou coas novas tecnoloxías (ordenador)
- Repasar a lectura dos enunciados
- Acompañar de apoios visuais
- Control da impulsividade: insistir en que lean ben as preguntas
- Pedir que revisen os traballos e os exames antes de entregalos.*

Medidas avaliación- protocolos

DISLEXIA

- Asegurarse de que entenden o que se lles demanda
- Priorizar avaliación oral
- Non penalizar os erros ortográficos
- Permitir máis tempo, incluso máis dunha sesión
- Tarefas ou exames curtos e concretos
- Exames cun ordenador
- Evitar a copia dos enunciados
- Evitar as dobres negacións
- Axudarlles a revisar todas as respostas nas probas ou tarefas escritas
- **Distribuír as probas evitando a coincidencia de varias no mesmo día**

TDAH

- **Formas e instrumentos diferentes**
- Tarefas ou exames curtos e concretos
- Preguntas pechadas, de completar ou de resposta curta. Separadas unhas doutras.
- Salientar as partes máis importantes de cada cuestión e diferenciando as tarefas.
- Complementar os exames escritos de forma oral
- Permitir máis tempo, incluso máis dunha sesión
- Exames orais, escritos ou coas novas tecnoloxías (ordenador)
- Repasar a lectura dos enunciados
- Acompañar de apoios visuais
- Control da impulsividade: insistir en que lean ben as preguntas
- Pedir que revisen os traballos e os exames antes de entregalos.*

Medidas ordinarias

Artigo 47. Aulas de atención educativa e convivencia

- 1. As aulas de atención educativa e convivencia son aquelas nas que se atende, temporalmente, o alumnado que, **pola súa conduta inadecuada**, impida o normal desenvolvemento do traballo dunha sesión lectiva do seu grupo-clase.
- 2. **Non se enviarán** ningunha alumna nin ningún alumno a unha aula de atención educativa e convivencia **sen tarefas** para realizar durante a súa permanencia nela.
  - Tempo máximo permanencia: o da sesión lectiva na que se producise a conduta inadecuada.
  - As tarefas as proporcionará o profesorado que remita alumnado a esa aula
  - As tarefas serán corrixidas e avaliadas polo profesorado que remita alumnado a esa aula .

Medidas ordinarias

Artigo 47. Aulas de atención educativa e convivencia

3. O alumnado derivado á aula de atención educativa e convivencia deberá desenvolver o **programa de habilidades e competencias sociais**.
  4. As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado remitido a esta aula **serán informadas**, segundo o procedemento establecido no centro, en desenvolvemento da súa autonomía, cada vez que asistan á referida aula, e **indicaráselles o motivo desa remisión**.
  5. A **xefatura de estudos levará un rexistro** do alumnado derivado, o profesorado que o deriva e os motivos.
-
6. De ser o caso, esta aula poderá empregarse cos mesmos fins que a aula de convivencia inclusiva á que se refire o artigo 25 do Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.

Medidas ordinarias

Artigo 48. Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria

- Afecta a **secuencia de contidos**, as **formas e os instrumentos de avaliación**, a **organización da aula**, o **agrupamento do alumnado** e todo o incluído dentro do ámbito da **metodoloxía**.
- **Destinado** ao alumnado que con esas modificacións pode seguir o proceso ordinario de ensino e de aprendizaxe.
- **Elaboración**: a *profesora ou o profesor que impartan a área, a materia, o ámbito ou o módulo* en que a alumna ou o alumno necesiten esa medida, co coñecemento do profesorado **titor**, e este deberá **informar** a xefatura de estudos e a nai, o pai ou as persoas titoras legais do alumnado.
- O **desenvolvemento** no **contexto escolar ordinario** e polo profesorado que imparta a área, a materia, o ámbito ou o módulo. Pode contar coa **colaboración de profesorado con dispoñibilidade horaria** como un **apoio xeral ao conxunto da aula**.
- Reflectiranse nos documentos oficiais de avaliación do alumnado. **Ao final de cada curso**, o **profesorado**, *coordinado pola persoa titora*, elaborará un **informe individual** dos reforzos educativos levados a cabo, segundo o **modelo deseñado polo departamento de orientación do centro docente**, que será arquivado segundo o procedemento establecido polo centro. No anexo I, a modo orientativo, figura un modelo dese informe.

Medidas ordinarias

Artigo 49. Programas de enriquecimento curricular

- Son programas de tratamento personalizado destinados ao **alumnado que presenta altas capacidades intelectuais**.
- As persoas especialistas en altas capacidades intelectuais dos EOE darán a coñecer aos departamentos de orientación pautas sobre programas de enriquecimento curricular para o alumnado con altas capacidades intelectuais. Será o **equipo docente dese alumnado quen os desenvolva**, co **asesoramento da xefatura do departamento de orientación**.
- Deberán desenvolverse **na aula ordinaria**
- **Referente:** o currículo do curso no que estea escolarizado o alumnado con altas capacidades intelectuais.
- **É competencia e responsabilidade do profesorado da área, da materia, do ámbito ou do módulo a oferta de actividades e a organización da aula** para que a diversidade do alumnado se beneficie desa medida.
- **Reflectirase** nos documentos oficiais de avaliación do alumnado.

Medidas ordinarias

Artigo 50. Plan específico de reforzo para o alumnado de educación primaria que permaneza un ano máis no mesmo curso

Artigo 52. Plan específico personalizado para o alumnado de educación secundaria obrigatoria que permaneza un ano máis no mesmo curso

- **Elaborado polo equipo docente**, baixo a coordinación do profesorado titor, e desenvolverase ao longo de todo o curso.
- Establece entre os aspectos que debe incluír : **Acreditación da información á familia.**
- 3. En cada sesión de avaliación farase o **seguimento** do plan específico de reforzo e, de ser necesario, realizaránselle os axustes que proceda. Ao final do curso, na mesma sesión de avaliación informarase sobre o seu desenvolvemento e o seu aproveitamento.

Medidas ordinarias

Artigo 51. Plan de reforzo para o alumnado de educación secundaria obrigatoria que pase de curso con materias sen superar

- **Elaborado polo profesorado que imparte a materia**, baixo as directrices do correspondente departamento didáctico e co coñecemento do profesorado titor
- Adaptado ás particularidades de cada alumna ou alumno destinatarios. O **departamento didáctico velará** pola realización do plan por parte da alumna ou do alumno.
- Establece entre os aspectos que debe incluír : **Acreditación da información á familia.**
- En cada sesión de avaliación farase o **seguimento** do o plan de reforzo e, de ser necesario, realizaránselle os axustes que proceda.
- Na sesión de **avaliación final** do curso en que estean escolarizados o alumno ou a alumna, a profesora ou o profesor da materia pendente decidirán sobre a súa avaliación.
- Para superar a materia pendente, a alumna ou o alumno deberán obter avaliación positiva no plan de reforzo correspondente, o que se terá en conta para os efectos de promoción e/ou titulación.

Medidas ordinarias

Artigo 53. Programas de habilidades e competencias sociais

- Os **centros docentes** desenvolverán programas de habilidades e competencias sociais para a totalidade do alumnado
- Estas actuacións **desenvolveranse en todas as áreas, as materias, os ámbitos ou os módulos**, e terán a consideración de elementos transversais do currículo.
- **Elaborado polo o departamento de orientación :**
  - un programa que contribúa á adquisición de habilidades e competencias sociais por parte do alumnado como complemento das medidas correctoras das condutas contrarias á convivencia, dirixido ao alumnado que incorra reiteradamente en condutas disruptivas, coa finalidade de mellorar a súa integración no centro docente.
  - un programa que contribúa á adquisición de habilidades e competencias sociais específico para aquel alumnado que, como consecuencia da imposición das medidas correctoras, estea temporalmente privado do seu dereito de asistencia ao centro. Aplicarase coordinadamente entre o departamento de orientación e o profesorado tutor, que procurarán implicar o resto do profesorado e as familias e, de ser o caso, os servizos sociais correspondentes, para lograr conxuntamente o desenvolvemento adecuado do proceso educativo e das accións propostas.
- Estes programas **formarán parte do Plan xeral de atención á diversidade**, e o seu **seguimento e a súa avaliación** realizaraos o **departamento de orientación**, xunto co devandito plan.

Segunda sesión

Medidas ordinarias

Medidas extraordinarias

Medidas extraordinarias

Artigo 54. Concepto

De conformidade co artigo 9 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, considéranse medidas extraordinarias de atención á diversidade todas as dirixidas a dar resposta ás necesidades educativas do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supor cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización. **Aplicaranse logo de esgotadas as de carácter ordinario ou por resultaren estas insuficientes.**

Medidas extraordinarias

Artigo 55. Adaptacións curriculares

- As adaptacións curriculares, ou adaptacións do currículo, son medidas extraordinarias de atención á diversidade que afectan os elementos prescritivos do currículo; van dirixidas ao alumnado con necesidades educativas especiais e, excepcionalmente, ao restante alumnado con necesidade específica de apoio educativo. Para a adopción desta medida cumprirá que **no informe psicopedagógico resultante da avaliación psicopedagógica** se entenda como a máis idónea para atender as necesidades educativas dunha alumna ou dun alumno e despois da aplicación doutras medidas de atención á diversidade.
- Considéranse **elementos prescritivos** do currículo aqueles que, como tales, recolla a normativa pola que se regula o currículo.

Medidas extraordinarias

Artigo 55. Adaptacións curriculares

- 2. As adaptacións do currículo realizaranse na **educación primaria e na educación secundaria obrigatoria**, *sen prexuízo das adaptacións que se requiran para a flexibilización da duración do período de escolarización do alumnado*.
- 3. As adaptacións curriculares suporán a modificación, a ampliación, a redución ou a supresión de parte ou todos os elementos prescritivos do currículo.
- 4. As adaptacións curriculares axustaranse ao nivel de competencia curricular da alumna ou do alumno, ao seu desenvolvemento e ao seu potencial de aprendizaxe, así como ás súas características persoais e sociais. Para a súa elaboración **partirase do currículo de referencia**, entendido este como **o do ciclo ou nivel no que a alumna ou o alumno estean matriculados**, para **chegar ao currículo adaptado**, entendido como o que conforma a adaptación curricular que se vai desenvolver ao longo do ciclo ou curso.
- 5. Cando unha alumna ou un alumno precisen adaptación do currículo, **a familia será informada** desta medida de atención á diversidade, do que quedará constancia por escrito.

Medidas extraordinarias

Artigo 55. Adaptacións curriculares

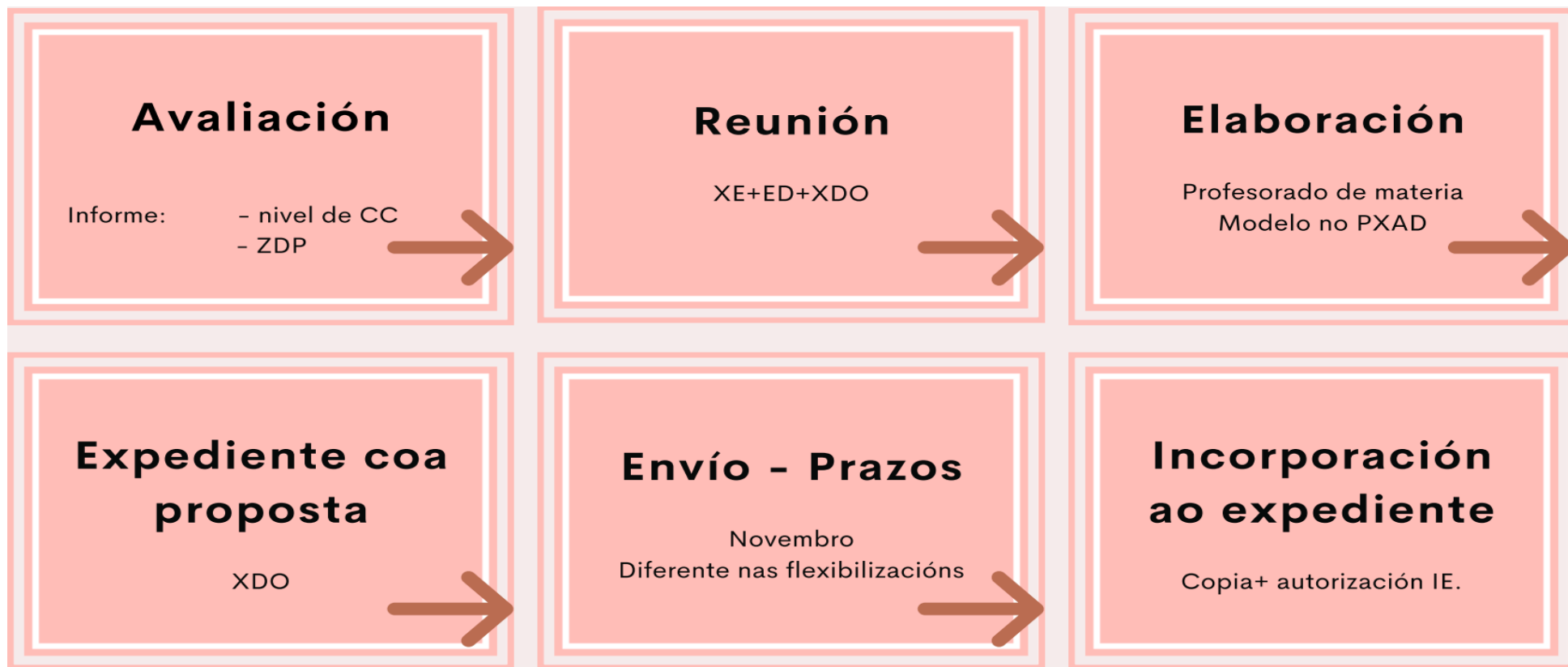
- **Desenvolvemento das adaptacións curriculares:** **aula ordinaria**
- **Coordinación e seguimento:** profesorado titor, quen convocará as reunións de seguimento como mínimo as que figuren no expediente da adaptación curricular.
- **Duración** das adaptacións do currículo poderá ser dun ciclo ou dun curso, en función da etapa educativa.
- ★ **Avaliación:** **profesorado que as imparte**, **coas achegas do profesorado de apoio**
- **Criterios de avaliación:** os establecidos na adaptación curricular.
- **Referentes da avaliación:** os incluídos na devandita adaptación, **sen que isto poida impedirles a promoción ou titulación.**

Medidas extraordinarias

Artigo 55. Adaptacións curriculares

- **Profesorado titor** será o responsable, coa colaboración do equipo docente e da xefatura do departamento de orientación, de elaborar e trasladar a **información das avaliacións ás familias**:
  - as cualificacións obtidas nas áreas ou nas materias adaptadas
  - unha valoración cualitativa do progreso da alumna ou do alumno.
- 15. **Calquera modificación** que se realice referida aos elementos **prescritivos** do currículo da adaptación curricular autorizada requirirá unha **nova autorización** por parte do Servizo Territorial de Inspección Educativa.
- ★ • 16. As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado teñen **dereito** a que se lles facilite, por parte do centro docente e logo da súa solicitude, unha **copia da adaptación curricular autorizada**.

Medidas extraordinarias

Medidas extraordinarias

O **modelo de AC**
debe formar parte
do PXAD do centro.

ANEXO II

EXPEDIENTE DE ADAPTACIÓN CURRICULAR

1. **DATOS PERSOAIS DO ALUMNO OU DA ALUMNA**
2. **DATOS FÍSICOS E DE SAÚDE**
  - 2.1. CARACTERÍSTICAS DO DESENVOLVEMENTO
  - 2.2. DATOS MÉDICOS RELEVANTES
3. **DATOS PSICOSOCIAIS MÁIS RELEVANTES**
  - 3.1. DESENVOLVEMENTO COGNITIVO
  - 3.2. TRAZOS DA PERSONALIDADE
  - 3.3. INTERESES MANIFESTADOS
  - 3.4. NIVEL DE ADAPTACIÓN PERSOAL E INTERACCIÓN SOCIAL
4. **DATOS DO CONTORNO SOCIOFAMILIAR**
  - 4.1. ESTRUCTURA FAMILIAR
  - 4.2. LINGUA HABITUAL DA FAMILIA
  - 4.3. CARACTERÍSTICAS DA DINÁMICA FAMILIAR
  - 4.4. EXPECTATIVAS FAMILIARES SOBRE A ALUMNA OU O ALUMNO
  - 4.5. PAUTAS EDUCATIVAS, VALORES E NORMAS NO SEO FAMILIAR
  - 4.6. RELACIÓN E COOPERACIÓN CO CENTRO EDUCATIVO
5. **DATOS DO CONTORNO ESCOLAR**
  - 5.1. FORMA ORGANIZATIVA DO CENTRO
  - 5.2. FORMA ORGANIZATIVA DA AULA
  - 5.3. COLABORACIÓN E PARTICIPACIÓN DOS DISTINTOS SERVIZOS EDUCATIVOS

Medidas extraordinarias

6. DATOS PEDAGÓGICOS

- 6.1. ASPECTOS RELEVANTES DA ESCOLARIZACIÓN
- 6.2. CURRÍCULO DE REFERENCIA
- 6.3. COMPETENCIAS XA ADQUIRIDAS RESPECTO DO CURRÍCULO DE REFERENCIA EN CADA UNHA DAS ÁREAS OU MATERIAS
- 6.4. NECESIDADES EDUCATIVAS RESPECTO DAS CAPACIDADES (CRITERIOS DE AVALIACIÓN) ESTABLECIDAS NO CURRÍCULO DE REFERENCIA
- 6.5. PREFERENCIA DE APRENDIZAXE
- 6.6. ESTRATEXIAS DE APRENDIZAXE
- 6.7. GRAO DE MOTIVACIÓN E INTERESES EDUCATIVOS
- 6.8. PERTINENCIA DE REALIZAR UNHA ADAPTACIÓN CURRICULAR E MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE APLICADAS
- 6.9. PERÍODO DE TEMPO PARA O QUE SE PROPÓN A ADAPTACIÓN CURRICULAR
- 6.10. ÁREAS OU MATERIAS PARA ADAPTAR
- 6.11. RECURSOS PARA EMPREGAR
- 6.12. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DA ADAPTACIÓN CURRICULAR
- 6.13. CRITERIOS PARA A PROMOCIÓN
- 6.14. DE SER O CASO, CRITERIOS PARA A TITULACIÓN

Medidas extraordinarias

7. ACREDITACIÓN DA INFORMACIÓN Á FAMILIA E OPINIÓN DESTA

8. PERSOAS PROFESIONAIS PARTICIPANTES

- 8.1. DIRECCIÓN
- 8.2. XEFATURA DE ESTUDOS
- 8.3. PROFESORADO TITOR
- 8.4. PROFESORADO DAS ÁREAS OU MATERIAS ADAPTADAS
- 8.5. PROFESORADO DE APOIO
- 8.6. XEFATURA DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN
- 8.7. OUTRAS PERSOAS PROFESIONAIS

9. PROPOSTA CONCRETA DAS ÁREAS OU MATERIAS ADAPTADAS (CURRÍCULO ADAPTADO)

Medidas extraordinarias

- (1) *Deben transcribirse os criterios de avaliación do decreto do currículo que corresponda. Cada criterio do currículo de referencia debe ter un correspondente no currículo adaptado, agás que se suprima.*
- (2) *Indicar a súa redución (R), ampliación (A) ou supresión (S).*
- (3) *Debe manterse a mesma codificación dos criterios de avaliación que figuran nos decretos de currículo.*

..... de ..... de 20.....

O/A PROFESOR/A TITOR/A,

O/A PROFESOR/A DAS ÁREAS/MATERIAS
ADAPTADAS,

O/A XEFE/A DO DEPARTAMENTO DE
ORIENTACIÓN

Asdo.: .....

Asdo.: .....

Asdo.: .....

Vº E PRACE,
O/A DIRECTOR/A DO CENTRO DOCENTE,

Asdo.: .....

Medidas extraordinarias

Artigo 56. Agrupamentos flexibles

- Son grupamentos temporais de alumnado **do mesmo nivel educativo** que presenta dificultades de aprendizaxe en determinadas áreas ou materias, nas que necesita unha atención máis individualizada.
- Poderán realizarse en **5º e 6º de educación primaria** e na **educación secundaria obrigatoria**.
- Carácter reversible: a súa finalidade é a pronta incorporación do alumnado ao seu grupo ordinario.
- **Prioritariamente**, nas áreas ou nas materias de Lingua Galega e Literatura, Lingua Castelá e Literatura, e Matemáticas
- Tempo: a totalidade do horario semanal da área ou da materia.
- Unha mesma alumna ou un mesmo alumno poderán derivarse a máis dun grupo flexible, sempre que non se superen, con carácter xeral, os 13 períodos lectivos da totalidade do horario semanal do grupo ordinario.
- Os agrupamentos flexibles **non suporán a ampliación de unidades do centro docente**, por tratarse de agrupamentos temporais de carácter voluntario, **nin incremento na dotación de profesorado do centro docente**
- Número máximo de alumnado de cada agrupamento flexible será de **oito** en **educación primaria** e de **dez** en **educación secundaria obrigatoria**

Medidas extraordinarias

Artigo 56. Agrupamentos flexibles

- Procedemento: **XE** convoca reunión tras a avaliación final: **XDO** + **titor**

- Conformidade expresa da familia (informada polo titor)
- Solicitude en setembro a **IE** que será quen autorice.
- Novas incorporacións con informe do DO (ata xaneiro)
- Ao remate do curso escolar, o **profesorado titor do alumnado do agrupamento flexible**, coa *colaboración da xefatura do departamento de orientación e do profesorado que imparte as áreas ou as materias do agrupamento*, **elaborará un informe individualizado** de cada alumna ou alumno que participara nel, no que se indicará a efectividade da medida, así como a proposta sobre a continuidade, se procede, no curso seguinte.
- Constancia nos documentos oficiais de avaliación.

Medidas extraordinarias

Artigo 57. Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e/ou en Audición e Linguaxe

alumnado con **nee**

alumnado con **neae**

(Visto na anterior sesión)

Medidas extraordinarias

Artigo 58. Flexibilización da duración do período de escolarización nas etapas de educación infantil, educación primaria e educación secundaria obrigatoria

De conformidade co artigo 9 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, considéranse medidas extraordinarias de atención á diversidade todas as dirixidas a dar resposta ás necesidades educativas do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supor cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización. **Aplicaranse logo de esgotadas as de carácter ordinario ou por resultaren estas insuficientes.**

Medidas extraordinarias

Artigo 58. Flexibilización da duración do período de escolarización nas etapas de educación infantil, educación primaria e educación secundaria obrigatoria

Permanencia na etapa

REDUCCIÓN

alumnado con AACC

AMPLIACIÓN

alumnado con nee

Consignaranse no expediente académico do alumnado, indicando a resolución pola que se autorizan.

Medidas extraordinarias

REDUCCIÓN (suprime un curso):

- **Educación Infantil** – Incorporación a EP con 5 anos.
- **Educación Primaria** – Con carácter xeral o último curso do ciclo: 2º e 4º EP, non suprime 6ºEP.
- **Educación Secundaria** – **Non** suprime 4º ESO.
- **Bacharelato** – Cursará 2º BAC superando as probas extraordinarias de 1º BAC. (nota media de 9 ou máis en 4ºESO)

As reducións das diferentes etapas son independentes entre elas.

A acreditación de AACC polos servizos de orientación dependentes da Administración educativa.

Medidas extraordinarias

Prescritivo: (entre outros)

- Conformidade expresa da familia
- Proposta AC
- **PRAZOS FLEXIBILIZACIÓN POR REDUCCIÓN EI, EP, ESO**

ANEAE

MARZO	ABRIL	XUÑO
DIRECCIÓN → XT	XT → SXEFP	Resolución SXEFP

Medidas extraordinarias

ANEAE

PRAZOS FLEXIBILIZACIÓN POR REDUCCIÓN BACHARELATO

1. Procedemento realizar probas extraordinarias de 1º BAC
2. Superadas, solicitude da familia en 2 días hábiles seguintes.
3. PRAZOS:

<i>Nos 5 días naturais seguintes ao remate do prazo</i>		<i>Nos 5 días naturais seguintes á recepción</i>
DIRECCIÓN → XT	XT → SXEFP	Resolución SXEFP

Medidas extraordinarias

AMPLIACIÓN:

- **Educación Infantil** – Permanencia máxima: os **7** anos feitos no ano natural en que finaliza o curso escolar.
- **Educación Primaria** – En 6ºEP, logo de esgotada a repetición dun curso. Permanencia máxima: os **15** anos feitos no ano natural en que finaliza o curso escolar.
  - *2ª ampliación extraordinaria para alumnado escolarizado a tempo completo en CEE ou unidade de EE
- **Educación Secundaria** – Permanencia máxima: **19** anos feitos no ano natural en que finaliza o curso escolar logo de esgotada a repetición dun curso.
  - *2ª ampliación extraordinaria para alumnado escolarizado a **tempo completo en CEE ou unidade de EE**.
Permanencia máxima: **21** anos feitos no ano natural en que finaliza o curso escolar
- **Bacharelato** – Fragmentación do/s curso/s por materias. Unha ampliación por cada curso, pasa de 4 a 6 cursos como máximo.

Medidas extraordinarias

PRAZOS FLEXIBILIZACIÓN POR AMPLIACIÓN

ANEAE

**EDUCACIÓN INFANTIL E
PRIMARIA**

EDUCACIÓN SECUNDARIA

BACHARELATO

<i>ABRIL</i>	<i>MAIO</i>	<i>XUÑO</i>
DIRECCIÓN → XT	XT → SXEFP	Resolución SXEFP
<i>5 días naturais despóis da avaliación final</i>	<i>5 días naturais desde a recepción</i>	<i>5 días naturais desde a recepción</i>
<i>Antes de finais de outubro</i>		

Medidas extraordinarias

Artigo 61. Programas de diversificación curricular. PDC

- Modificación e adaptación do currículo desde o terceiro curso de educación secundaria obrigatoria.
- Orientados á consecución do título de graduado en educación secundaria obrigatoria polo **alumnado que presente dificultades relevantes de aprendizaxe** e para o que, tras ter recibido medidas de atención á diversidade nos dous primeiros cursos da etapa, se considere que é a medida máis axeitada para a obtención do devandito título.
- Metodoloxía específica cunha organización en ámbitos de coñecemento, actividades prácticas e, de ser o caso, materias, diferente á establecida con carácter xeral.
- Duración de **dous cursos**. Excepcionalmente dun curso de duración.
- Número máximo de **10** alumnas ou alumnos e mínimo de **cinco**.
- Terán un grupo ordinario de referencia, no que cursarán as materias non incluídas nos ámbitos de coñecemento do programa de diversificación curricular.

Requisitos alumnado

- a) Ser alumnado con necesidade específica de apoio educativo que presente **dificultades de aprendizaxe**.
- b) Ter sido obxecto **doutras medidas de atención á diversidade**, sen que estas resultasen efectivas para a recuperación das dificultades detectadas.
- c) Atoparse en **risco evidente de non acadar os obxectivos da etapa** e as competencias correspondentes cursando o currículo ordinario.
- d) Contar con **expectativas razoables de obter o título de graduado** en educación secundaria obrigatoria coa incorporación a este programa

Medidas extraordinarias: PDC

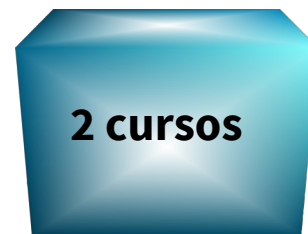
Situacións para ser proposto

a) Ter cursado o **2º** curso da educación secundaria obrigatoria, non estar en condicións de acadar a promoción a terceiro e ~~ter repetido unha vez na educación básica.~~

b) Ter cursado o **3º** curso da educación secundaria obrigatoria e non estar en condicións de acadar a promoción ao curso seguinte.

c) Ter repetido o **3º** curso da educación secundaria obrigatoria e non superalo.

d) Ter cursado o **4º** curso da educación secundaria obrigatoria e non superalo, tendo repetido unha vez na etapa.

Medidas extraordinarias: PDC

Artigo 61. Programas de diversificación curricular. PDC

- Logo da avaliación final ordinaria - equipo docente realiza proposta provisional.
- Titor/a informe individualizado
- XDO (informe titor+avaliación psicopedagóxica+opinión familia)
- Comisión (XE preside+ XDO+Titor/a) realiza proposta
- Director/a
- IE **autoriza** antes do inicio das actividades lectivas.
- Cada grupo terá un titor designado pola dirección por 2 cursos.

Medidas extraordinarias

Artigo 62. Atención educativa ao alumnado que presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro docente.

AED

AEV

AEH

Medidas extraordinarias

Artigo 62. Atención educativa ao alumnado que presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro docente.

Atención educativa domiciliaria

- Destinatario: alumnado escolarizado en centros sostidos con fondos públicos que deba permanecer convalecente no domicilio por un período de **tempo superior a un mes**. Igualmente, o alumnado que padeza algunha **doenza crónica** que sexa a causa de faltas de asistencia ao centro de **seis ou máis días continuados ao mes** dentro dun período mínimo de seis meses.
- Revisión da medida, como mínimo, en cada avaliación.
- Reincorporación do alumnado ao ensino presencial: inmediata ou de xeito **gradual ou parcial**.
- O procedemento iníciase coa solicitude da familia á dirección do centro.

Medidas extraordinarias

Atención educativa domiciliaria

- A resolución da XT:
  - Máximo 1 curso escolar
  - Concretará a máxima asignación horaria e a duración da atención.
- Nova solicitude en cada curso académico.
- Profesorado: - nomeado especificamente para a atención educativa domiciliaria dependerá organicamente dos centros docentes públicos que determine a Xefatura Territorial. (EPAPU)
  - profesora ou dun profesor do centro docente : carácter voluntario (non implica incremento de persoal)
- O profesorado da atención educativa domiciliaria, tendo en conta a programación do correspondente ciclo ou nivel e un informe da situación académica do alumnado, facilitada polo profesorado titor da alumna ou do alumno, elaborará, en coordinación con este e co asesoramento da xefatura do departamento de orientación, un **programa individualizado de atención educativa** que desenvolverá coa alumna ou co alumno durante o período de tempo no que non poida asistir ao centro docente, que, con carácter xeral, terá unha consideración trimestral, de xeito que se realice o seu seguimento e posibles axustes coincidindo con cada sesión de avaliación. Neste programa deberán constar os aspectos curriculares, metodolóxicos, organizativos, de coordinación, seguimento, temporalización e revisión, que garantan a adecuación ás circunstancias do alumnado.
- Coordinarase coa persoa titora quen trasladará, recadadas do equipo docente, as tarefas planificadas para a aula ordinaria e a súa temporalización.

Medidas extraordinarias

A atención educativa domiciliaria prestarase:

Presencial no domicilio

Mixta

Virtual

- Profesorado AED

- Profesorado do centro
- Equipo AVA

- Avaliación do alumnado: equipo docente.
- Ausencias ao centro: **xustificadas**.
- Final de curso: **memoria AED** titor/a.
- Alumnado non poida asistir >5 días lectivos
Alumnado asista unha parte da xornada
(informe médico)

- **Proposta de actividades** do equipo docente coordinado polo titor/a.
- Entrega telemática á familia, preferentemente.
- Realización e devolución ao equipo docente.

Medidas extraordinarias

Artigo 62. Atención educativa ao alumnado que presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro docente.

Atención educativa hospitalaria

- Alumnado que deba permanecer ingresado nun centro hospitalario, a tempo completo ou en hospitalización de día, nalguna das seguintes situacións:
    - a) Longa hospitalización: máis de trinta días.
    - b) Media hospitalización: entre quince e trinta días.
    - c) Curta hospitalización: menos de quince días.
- Atención educativa en coordinación co centro de orixe
- Actividades educativas de carácter xeral
- b) O profesorado da AEH informará a nai, o pai ou as persoas titoras legais do alumnado hospitalizado da existencia e das características dese servizo. Igualmente, informará o Servizo Territorial de Inspección Educativa do seu horario, da coordinación cos centros docentes e do mantemento do vínculo coa aula ordinaria, da relación coas familias, da colaboración coas entidades e de todos os aspectos que considere de interese
  - Solicitud da familia ao profesorado que atende esa unidade, achegando certificado médico no que figure a previsión do tempo de hospitalización.

Medidas extraordinarias

Atención educativa hospitalaria

- O equipo docente elabora **proposta de actividades** quincenalmente.
- Profesorado da unidade educativa hospitalaria: informe trimestral e/ou informe final.
- Avaliación: equipo docente considerando a información do profesorado da unidade educativa hospitalaria.
- Ausencias ao centro docente: xustificadas.
- Convalecencia no domicilio → AED
- Fin de curso: Memoria anual do traballo desenvolvido con propostas de mellora.

Medidas extraordinarias

Artigo 62. Atención educativa ao alumnado que presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro docente.

Atención educativa virtual

- Destinatario: Alumnado vulnerable e o alumnado que por ter familiares conviventes vulnerables non acuda ao centro docente como consecuencia dunha emerxencia sanitaria e para o que as **comisións provinciais de seguimento**, creadas para tal efecto, determinen como xustificada a súa ausencia. Neste caso, proporán a adopción das medidas necesarias para a adecuación da resposta educativa correspondente.
- Realiza a atención educativa o **profesorado de cada área, materia, ámbito ou módulo** do centro docente no que estea matriculado e, no caso de imposibilidade apreciada pola dirección do centro, polo equipo docente ou departamento didáctico correspondente.
- Atención educativa non poida realizarse desde o centro docente: dirección comunica ao Servizo Territorial de Inspección Educativa (analizará os horarios do persoal do centro e emitirá informe á Xefatura Territorial)
- Resolución da XT: atención educativa deste alumnado por parte do persoal do centro ou polo **equipo provincial de atención virtual**.

Medidas extraordinarias

Artigo 62. Atención educativa ao alumnado que presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro docente.

Atención educativa virtual

- **EPAV:** profesionais docentes do corpo de mestres e mestras, e do corpo de profesorado de ensino secundario, para atender **o alumnado da educación básica**
- **Alumnado BAC:** educación a distancia mediante **traslado provisional de matrícula** mantendo a praza educativa no centro orixe.
- Xefatura Territorial emitirá unha **resolución** que concretará a máxima asignación horaria en función da etapa educativa da alumna ou do alumno e a duración desa atención.
- EPAV + centro docente familia
- Reincorporación alumnado ao ensino presencial: dirección Xefatura Territorial

Medidas extraordinarias

Artigo 63. Atención educativa ao alumnado menor sometido a medidas de responsabilidade penal.

- Finalizado o réxime de internamento, garantirase a incorporación dese alumnado ao centro docente ordinario que lle corresponda.
- O equipo docente do centro ordinario, coordinado polo profesorado titor e co asesoramento da xefatura do departamento de orientación, adoptará todas as medidas que promovan a súa inclusión.

Artigo 64. Atención educativa ao alumnado sometido a medidas de protección e tutela

Artigo 66. Atención educativa ao alumnado pertencente a familias itinerantes

- Os centros docentes prestarán atención especial á inclusión e á normalización do devandito alumnado, e porán ao seu dispor as **medidas de atención á diversidade** que precise, así como, de ser o caso, **os servizos complementarios de transporte e comedor**, nas condicións establecidas con carácter xeral para o resto do alumnado.

Medidas extraordinarias

Artigo 67. Atención educativa ao alumnado procedente do estranxeiro

- Avaliación inicial no momento da incorporación ao sistema educativo. Poderá complementarse coa avaliación psicopedagóxica da XDO.
- Desfasamento curricular de máis de dous cursos, poderanse escolarizar no curso inmediatamente inferior ao que lle correspondería por idade, incorporándose ao curso correspondente á súa idade no caso de superar ese desfasamento. Estas circunstancias, de producirse, serán comunicadas ao Servizo Territorial de Inspección Educativa correspondente.
- Esta medida só se aplicará nas etapas de educación primaria e de educación secundaria obrigatoria, respectando que a alumna ou o alumno poidan rematar calquera desas etapas, dentro dos límites de idade establecidos

Medidas extraordinarias

Artigo 65. Atención educativa ao alumnado afectado por medidas de violencia de xénero e/ou acoso escolar

- Acreditación: artigo 5 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero
- A súa consideración, para todos os efectos, como alumnado con necesidade específica de apoio educativo polas súas condicións persoais ou de historia escolar.
- Se a familia do alumnado acosado solicita un **cambio de centro**, o Servizo Territorial da Inspección Educativa deberá constatar a efectiva concorrencia da situación alegada e, de ser o caso, propor as medidas necesarias para a inmediata escolarización noutro centro docente.
- Os centros docentes incorporarán nos seus plans de convivencia actuacións destinadas á prevención, á detección e ao tratamento educativo das situacións de acoso escolar. Entre esas actuacións incluíranse **campañas de sensibilización** dirixidas a todos os membros da comunidade educativa e procesos de mediación.

Medidas extraordinarias

Artigo 68. Grupos de adquisición das linguas

- Agrupamentos de alumnado de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e, excepcionalmente, do derradeiro curso de educación infantil que, **procedendo do estranxeiro**, descoñeza as dúas linguas oficiais de Galicia.
  - Os agrupamentos serán con **alumnado da mesma etapa educativa**.
  - Tempo máximo de permanencia: un trimestre (IE pode amplialo logo da solicitude do centro)
  - Pode reincorporarse ao seu grupo ordinario antes da finalización do prazo. (equipo docente decide)
-
- O horario semanal máximo :

5 sesións en 6º EI
10 sesións en 1º ciclo EP
20 sesións en 2º e 3º ciclo EP
24 sesións en ESO

Medidas extraordinarias

Artigo 68. Grupos de adquisición das linguas

- Profesorado: EI / EP – calquera mestre con dispoñibilidade horaria
ESO – preferentemente do ámbito lingüístico con dispoñibilidade horaria.
- Avalía o profesorado encargado do agrupamento as aprendizaxes do agrupamento. Pode asistir sen voto ás sesións de avaliación.
- Titor/a informa á familia
- Autoriza IE previa solicitude da dirección.

Medidas extraordinarias

Artigo 69. Grupos de adaptación da competencia curricular

- Agrupamentos de alumnado do 2º e 3º ciclos de EP e/ou de ESO que, **procedendo do estranxeiro e non contando con adaptación curricular**, presente un **desfasamento curricular de dous ou máis cursos** con respecto ao que lle correspondería polo grupo no que estea escolarizado **nas áreas ou materias instrumentais de Lingua Galega e Literatura, de Lingua Castelá e Literatura, e de Matemáticas**.
- Decidirase a conformación dun grupo de adaptación da competencia curricular cando, a partir da avaliación inicial, realizada no momento da incorporación do alumnado ao sistema educativo galego e que pode complementarse coa avaliación psicopedagóxica, se verifique o desfasamento curricular indicado no punto anterior e se considere a medida máis adecuada para a inclusión dese alumnado e para o seu desenvolvemento curricular.
- Os agrupamentos se realizarán con **alumnado da mesma etapa educativa**.
- Tempo máximo de permanencia: un curso escolar
- Non pode abranguer a totalidade do horario semanal de cada unha das áreas ou das materias coas que coincide.
- Pode reincorporarse ao seu grupo ordinario antes da finalización do prazo. (equipo docente decide)
- O horario semanal máximo (nas áreas instrumentais):

8 sesións en 2º e 3º ciclo EP
10 sesións en ESO

Medidas extraordinarias

Artigo 69. Grupos de adaptación da competencia curricular

- Profesorado: EI / EP – calquera mestre con dispoñibilidade horaria
ESO – preferentemente das materias instrumentais con dispoñibilidade horaria.
- O profesorado encargado do agrupamento pode asistir sen voto ás sesións de avaliación.
- Titor/a informa á familia
- Autoriza IE previa solicitude da dirección.

Medidas extraordinarias

Artigo 70. Atención educativa a mozas embarazadas

- Medida de promoción da escolarización e da formación.
- Facilitar o proceso educativo das menores durante o seu embarazo e nos dous anos posteriores ao parto. Mantemento do vínculo co ámbito educativo.
- Alumnado aneae polas súas condicións persoais ou de historia escolar.
- Terá dereito a atención educativa domiciliaria (prescripción médica)
- Centros adaptarán as datas e horario das probas de avaliación na xestación, maternidade e ata os dous anos de idade da filla/o.

Medidas extraordinarias

Artigo 70. Atención educativa a mozas embarazadas

- ★ Asistencia non continuada: propiciar uso medios telemáticos. Podería continuar na modalidade de educación a distancia cun traslado provisional de matrícula mantendo a praza educativa no centro de procedencia.
- DO informará á menor das redes de apoio no seu contorno.
- Facilitar entradas e saídas para lactación ata os dous anos de idade.
- ★ Posibilitar lactación no propio centro docente.
- Serán faltas xustificadas: as ausencias por preparación ao parto e as derivadas deste e da asistencia médica á filla/o.

Moitas grazas
pola vosa atención.

